

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 12. septembra.

„Budapesti Hirap“ se bavi z vprašanjem, kaj naj začne Avstrija s svojimi Slovani, če pride do vojne. Sovraštvo Slovanov do Madjarov in Nemcev je tako veliko, da je ni nesroče, da bi jim je ne želeli. Hrvatska nič ne skriva, da ne mara biti nakit krone Sv. Štefana in se ne imenuje le hrvatska, marveč tudi slovanska država. Postopanje avstrijskih Slovanov ni le neprijateljsko, ampak naravnost sovražna podunavske monarhiji. „Če vlada tak duh mej Slovani v mirnem času“, sklepa madjarski list, „kaj bode potem, če bode Avstrija prisiljena, bojevat se“.

Tako zdihuje list onega naroda, ki vedno deluje, da bi se naša država zaplela v vojno z mogočno slovansko Rusijo. Če je položaj zares tako kritičen, kakor ga slika omenjeni madjarski list, je pač malo patrijotično delovanje onih madjarskih šovinistov, ki vedno zahtevajo, da naj Avstrija meče polena pod noge v balkanske politiki.

Vse delovanje Madjarov pa nam dosedaj dokazuje, da jim ni dosti mari za našo državo, boje se le, da bi pri prevratu ne zgubili Nemci in Madjari gospodstva nad avstrijskimi Slovani. Ko bi Madjarom bila resna volja odstraniti nevarnosti, ki prete državi zaradi nezadovoljnosti mnogobrojnega slovanskega življa v Avstriji, bi morali pač drugače postopati. Pred vsem bi skušali poizvedeti uzrok tej nevolji. Zdravnik, prišedši k bolniku, najprej skuša poizvedeti uzrok bolezni, ravno tako bi moral madjarski list najprvo vprašati, kaj je uzrok tej nezadovoljnosti Slovanov.

Seveda tako vpraševanje ne ugaja Madjarjem. Kdor količkaj premišljuje dogodke poslednjih dvajsetih let, bode rad pritrdil, da so Madjari in Nemci sami krivi, ako jih ne ljubijo druge narodnosti naše države. Saj so baš Madjari najhuje pritiskali Slované na steno. Slovakom so vzeli njih „Matico“ prilastili si nje premoženje, katero sedaj porabljajo za pomadjarjenje Slovakov samih. Je li to pravično, da bi se denar, ki so ga s težavo zložili slovaški trpini, rabil baš v zatiranje slovaške narodnosti, za tako imenovana kulturna društva? Ravno tako so zaprli njih gimnazije, katere so tudi bili osnovali brez državne pomoči. Z raznimi ne baš postavnimi in

lepimi sredstvi so pritirali tako daleč, da narod slovaški, ki broji 2 $\frac{1}{2}$ milijona, nema niti jednega zastopnika v zbornici poslancev. Dijakom prepoveduje se celo privatno gojenje jezika. Slovaški rodoljubi se zapirajo in preganjajo.

Dosti boljše se ne godi ogerskim Rusom. Sedaj že hočejo tudi ruščino popolnoma izriniti iz njih šol ter celo za poučevanje veronauka uvesti madjarščino. Srbom kratijo njihovo cerkveno avtonomijo, pa tudi druge pravice. Pogodbo, ki so jo sklenili s Hrvati sami prostovoljno, rušijo in le gledajo, kako bi materialno se izkoristili iz Hrvatske.

Kako da pa delajo Nemci s Slovani na tej strani Litve je pa vsakemu dovolj znano, in ni treba da bi tukaj omenjali. Saj vsakdo ve, da nas zmatrajo le za neko inferijorno pleme.

Čisto naravno je torej, da avstro ogerski Slovani ne ljubimo Nemcev in Madjarov, kakor sploh nihče ne ljubi onega, ki ga tepe in z nogami tepta. Mi Slovani v tem oziru ne moremo biti boljši nego so drugi ljudje.

Pred vsem je treba, da bodo Madjarji in Nemci nam pravični, pa se bodo odnošali hitro zboljšali. Mi ne zahtevamo drugega nego narodno enakopravnost. To vender ni nič posebnega. Saj se Nemci in Madjari sami neso upali izraziti proti narodni enakopravnosti. Da celo zakonito so jo zagotovili vsem narodnostim s členom XIX. avstrijskih in XLIV. ogerskih državnih osnovnih zakonov.

Ustavi obeh državnih polovic kažeta sredstvi, kako je mogoče narediti konec vsakej mržnji Slovanov do Madjarov in Nemcev. Drugega ne treba, nego izvesti ustavo v vsem obsegu, prikratiti pravice posamičnih narodnosti. Posebno za madjarščino ne smejo zahtevati nobene prednosti, kar se tudi iz državnih ozirov niti toliko ne da opravičevati, kolikor predprave nemščine. Poslednja je poveljstveni jezik vojske in je zaradi tega potrebno, da se goji v srednjih šolah v določenih mejah. Če pa Madjari nečejo enakopravnosti, potem pač tudi ne morejo zahtevati, da bi jih ljubili. Vsekako pa nas že veseli, da nekateri Madjari že vsaj to priznajo, da nezadovoljnost narodov ni državi v korist.

Da so avstrijski Slovani načeloma sovražni podunavske državi je le tendenčna laž, s katero nas

hočejo očrniti. Madjari in Nemci imajo navado, da se kaj radi identifikujejo z državo, to bodo pa, če že neso, prej ali slej spoznali tudi odločujoči krogi in poskušali — tako vsaj upamo — popraviti, kar se je doslej opuščalo in zanemarjalo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. septembra.

Dalmatinskim Srbom ne ugaja program narodne stranke. „Srpski glas“ se odločno izreka proti temu programu, ker Srbi nečejo biti s Hrvati jeden narod ter ne žele varstva Hrvatske in hrvatskega državnega prava. Mi moramo le obžalovati, da dalmatinski Srbi ne spoznajo, da bi bilo njihovi narodnosti v korist, če se zedinijo s Hrvatsko. Nasprotje Srbov utegne pa tudi mnogo stvari škodovati, ker se bodo nasprotniki zedinjenja nanje sklicevali. Seveda se ne da tajiti, da so tudi Hrvatje mnogo krivi, da nasprotje mej njimi in Srbi ne poneha. Posebno stranka prava na Hrvatskem je vedno preveč prezirala srbski element.

Poljski listi, kateri imajo zveze z vlado ali pa s konservativnimi vodjami, tudi trdijo, da je grof Thun imenovan namestnikom češkimi, da bode zajezoval gibanje „mladočeških rovarjev, politično nepreračunljivega in naravnost škodljivega elementa“. Staročehe pa omenjeni listi hvalijo, da so politično zreli stranka. Zanimivo je, da ti listi govore, da se bode polagoma Thunu posrečilo, ko bode zbral okrog sebe vse konservativne elemente, in da bode možno brez nasilstva zjediniti Češko, Moravsko in Šlezko v organiško celoto in da se bode potem vršilo kronanje cesarja češkim kraljem. To bi ne bilo v škodo niti državi niti dinastiji ter Ogrbi ne imeli nič povoda mešati se v to. Nam se pač dozdeva, da ti listi sami resno ne mislijo na zjedinenje omenjenih pokrajin, temveč hočejo le tako Čehe sprijazniti z novim namestnikom, nemškim kavalirjem.

Moravski velikošolci češke narodnosti imeli so minolo nedeljo shod v Kromeržu in sklenili resolucijo, da naj se v Brnu osnuje češko vseučilišče. Vseučilišče s češkimi dijaki in profesorji bilo bi najboljši protivesje proti germanizaciji, ki se razširja iz stolnega deželnega mesta. Resolucijo odposlali bodo staročeškemu klubu.

Z izidom dopolnilne volitve za **dolenjeavstrijski** deželni zbor v drugem Dunajskem okraji so jako zadovoljni vladni listi. Iz tega se da sklepati, da vladi protisemitizem ne ugaja. Sicer je pa

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

XVIII.

(Dalje.)

V okraji širile so se z dne na dan groznejše novice o puntarijah.

Gospódski dvori baje gore, gospódski uradniki se neki duše v plamenih, in Podlesci ropajo, kra-dejo, more, kjer koga napadejo. Imajo prě tudi puške in uže se napravljajo tudi v okraj.

Vojaki škripali so z zobmi, žvenketali s sabljami, niso jim mogli dati pravega imena in zaklinjali so se, da „ne dade pardona“ nikomur, ako bi bil njih lastni otec in ako bi bil lastni brat.

„Prisegli smo cesarju! — Cesarski možje smo! In kdor je postal cesarski mož, ne sme poznati niti matere, niti sestre, niti svojega dekleta, ako bi je imel ne vem kako rad. Kedar nam začno igrati, in gospodi časniki rečejo: „Fantje streljajte, ne prizanesite nikomur, vsega mora človek pozabiti. Cesar

je naš otec, in mi njegova deca. Viditi bi ga bili morali, kako je jezdil mej nami, in morali bi ga slišati, kako je govoril... Jaz ga seveda nisem razumel, a povedal nam je potem vse gospódstotnik“, pripovedoval je na prenočišču v Hozpozejni vojak, ki je pred tremi leti v nedaljni Kmetňovvasi še hodil na tlako z dvema mršavima voloma.

Kmetje pa so se čudili, kako bi mogel tak cesarski mož iti na lastnega otca, na lastnega brata. Potem pa so ga ogledovali od vseh strani, kakor bi iskali, v kateri torbi imajo spravljeno hrabrost.

„In cesar vam je rekel deca?“

Seljak Dvořáček prisedel je k vojaku.

„Ali nismo, seljače? — Kdo nas pa živi?“

Kdo nam pa daje obleko? Morebiti vi? — In zato gremo, naj nas pošlje proti komur hoče, ako bi bil sam vrag.“

Vojak utihnil je za trenotek, in čuda, da mu ni bilo slabo, tako mu je teknilo. Pri Dvořákovih so včeraj klali in danes vojake pogostili. Prišli so danes, kakor bi jih bil poklical.

„Mati, daj še kaj ocreti! Naj se gospódstotnik okrepča za Podlesce! Le dobro jih naklestite! To je propala Podleška koža! Baje že Boga nečejo

ubogati. In pijte, gospódstotnik! Predpust je! V Podlesji vam ne bodo dali tega. — Jaz imam ondu tudi tovariša. A ta je fant! Ta zna ravnati z njimi. Poslal je zadnjič starejšino sem, da bi njegovemu sinu poiskal nevesto. Hoče jo imeti iz okraja. Podleščanke niti govoriti ne znajo. Spoznali jih bode od daleč. Košate so kakor raca, kedar se potaplja v ribnjak. — Ne dajte se prositi, gospódstotnik! — Ko pridete tujin vas bo pot vodila mimo Jiřic, le poprašajte po Ouřadi. Sodnik je ondu. In izročite mu pozdrav od mene!“

Ne vem, če je vedel vojak od vsega tega govora deseto besedo. Vsled velikega teka pozabil je popolnoma, da je cesarsk mož, da ga živi cesar, in da mu daje obleko tudi cesar. Delal je ravno tako, kakor bi bil do danes pri Syrovatkovih v Kmetňovvasi, ko je nakrmil vole založivši jim še za jasi in potem prišel v sobo, in se je na mizi kadil iz sklade krompir.

„Izročim, seljače, izročim, in vašemu tovarišu bomo prizanesli.“

In kakor ta mislili so vsi ostali.

Kar goreli so od nestrpnosti, da bodo streljali v krtine in Podleške rovke izganjali iz njihovih ležišč.

(Dalje prih.)

tudi čisto naravno, da je uredništvom oficijoznih organov Suess ljubši nego Schneider, ker oficijozne liste uredujejo sami židje.

Vnanje države.

Iz okrožnice, katero je poslal centralni odbor srbske radikalne stranke lokalnim odborom, je razvidno, da hoče radikalna stranka uvesti narodno milico.

Nasprotnikom republike na Francoskem ni nič po volji, da je minister notranjih zadev prevzel vodstvo volitev v krepko svojo roko. Že dolgo so se bali, da bode Constans vodil volitve in so ga zaradi tega v zbornici jako napadali in mu podtikali razne umazanosti, da bi ga le prisilili, da odstopi. Pa tudi potem ga monarhistični listi vedno črnijo. Njegov protikandidat Lusino v Toulousi pisal mu je jako surovo pismo, v katerem ga pozivlje na dvoboj. V tem pismu ministru podtika razna zločinstva, kakor da je najel ljudi, da bi njega ubili in gledališče zažgali, da bi več tisoč ljudi poginilo. Na to pismo seveda Constans ne bode odgovoril. — Nova zbornica bode imela precej drugačno lice, nego ga ima sedanja. 95 sedanjih poslancev niti ne kandiduje, 12 mandatov je pa bilo izpraznjenih pri sklepu zborovanja. Več sedanjih poslancev bode pa propalo pri volitvah, tako da bode, kakor se sodi, v novi zbornici kacic 250 novih članov.

Veleposlanik angleški je zahteval od turške vlade pojasnil o grozovitostih v Armeniji in, da vlada začne strogo postopati proti krivcem. S tem je pa spravil vlado v velike zadrege, ker je Musa bej jako priljubljena oseba pri turškem dvoru in proti njemu ne marajo začeti preiskave.

Dopisi.

Iz Škofjeloče 9. avgusta. (Nov župnik. — Streleškega društva cesarska slavnost.) Najbolj pereče vprašanje na dnevnem redu naše lokalne kronike je sedaj, koga nam bodo dali za novega vrhovnega dušnega pastirja, to je župnika. — Dovolj in tehtnih uzrokov imamo mi Ločanje, da nas nenavadno zanima to vprašanje, kajti odkar nam je neizprosna smrt odvzela nepozabljivega našega Primoža Remic-a, odnošaji mej farovžem in farani neso bili baš taki, kakršnih bi bilo v interesu našega mesta želiti. — Za njim prišel je mož, ki je bil sicer morda uzoren duhovnik in gotovo tudi čist značaj, ki nam tedaj nikakor ni zapustil nemilega spomina — a za nas Ločane ni bil in tudi mi menda zanj ne. — O interimistični dobi, ki je nastala po g. S—a smrti in ki vlada žalibog tudi še danes, pa niti govorim ne, kajti škoda vsake pametne besede o gospodiči sicer še dokaj mladim a ipak že skrajnega fanatizma in smešne nestrpnosti naudanem, ki se par tednov sem šopiri na župnijski stolici.

No, baš ta kratka doba pa nas je učila in še uči, kake razmere bi nadvladale pri nas, ako bi definitivno zasedel mesto župnika mož po kopitu g. kaplana O—a. — Uverila je ta doba tudi nas zaspance, da nam treba, krvavo treba župnika, ki se ne bo zapiral v svoj dvorec ter le raz lece občeval à la Abraham a Sancta Clara s svojimi farani — meščani, da nam treba moža, ki se bo udeleževal narodnega društvenega življenja, zahajal mej nas, zadovoljil se s tem, da damo Bogu kar je božjega — ostalo pa za-se prihranimo in porabimo.

Posvetni patron naše fare g. B., ki ima prvo besedo pri imenovanju župnika, odločil se je menda takisto, da se bo držal kandidata, za kojega se bo potegnilo mesto. — To je tudi čisto prav, kajti g. patron ne živi mej nami, on tedaj naših razmer in potreb tudi poznati ne more. —

Priporočalo se nam je vsled tega od različnih strani več gospodov, mnenja mej nami so vsled tega različna, vendar pa mislim, da bi si najbolj želeli g. P. iz T., ki ga že poznamo in kojega dosedanje dolovanje ter značaj sta nam porok, da bomo zadovoljni z njim, on pa z nami. — V zadnjem času pa se je jelo agitovati precej vstrajno za nekega gospoda T. iz Ljubljane. — Čudno se nam je videlo to, kajti ta gospod je baš v zadnjem času z neko jako karakteristično polemiko po javnih listih dokazal, da mu ni mnogo do sporazuma s posvetno inteligenco, da je marveč veren pristaš „ecclesiae militantis“.

Vrh tega se je utaknil ta gospod za Ljubljanske nemčurje imajoče upliva v naših meščanskih krogih, proseč jih, da bi zanj agitovali, kar so nekateri gospodje tudi poskusili — a z najžalostnejšim uspehom.

Ločanje smo si torej sodbo o tem gospodu že napravili — naš kandidat on ni in hvaležni mu bomo, ako se odpove svojemu poželenju do Loškega farovža. — Toliko za danes o tej stvari.

Sedaj pa nekaj drugega.

Odkrito moram najprej povedati, da naši domači strelci moškega spola večinoma neso zaslužili ostre kritike, ki sta jim jo napisala nedeljski podlistkar in pa „Brus“. — Žal, da istega ne morem trditi o nekaterih zastopnicah domačega nežnega spola, zlasti pa o nekih vnanjih gospodičih; le-ti zanesli so v imenovano, inace dosta krotko društvo prečuden duh, ki se je posebno ostentativno dokumentoval tudi pri cesarski slavnosti, vršivši se dne 25. t. m., kakor smo žalibog prekasno poizvedeli. Že to je bilo več ko nepotrebno, da sta se dva taka gospodiča šopirila celo sezono po Loki z nemško trobojnico in le taktu nas narodnjakov se imata zahvaliti, da ni še po Sori splavala tista nepotrebna igrača. — A da se je ta mlada gospoda „utriusque generis“ predrznila deliti pri napominani cesarski slavnosti kotilionske odznakke, noseče podobno Viljelm I. in III. ter kralja Virtemberškega, a ne jedne s podobno našega vladarja, to je vendar le preveč. — Takih nesramnostij mi kratko in malo ne bomo mirno gledali in varuje naj se mlada gospoda, da je prej ali slej za to pri nas Ločanih ne bo zadela kazen, kakršno so delili preradi stari „šolmoštri“ porednim učencem.

Radi priznamo, da pri tujcih naše mesto dosta zasluži, dobro došli in prijazno vsprejeti so pri nas poletni gostje katerekoli narodnosti, najlepše sporazume vlada mej domačini in gosti in gotovo spremlja vsacega tujca poslovičnega se iz našega kraja, le prijazen spomin na naše prebivalstvo. — A ti gostje so tudi toli pametni in takti, da spoštujejo naše narodno prepričanje, da ga ne žalijo. — Oni mladiči pa, o katerih sem danes govoril, vedoma grešijo na to gostoljubnost in skoro jim potreba pokazati, kje da so doma.

Silno lahko jih bomo pogrešali, domače njih prijateljice se bodo pa pač morale osvedočiti, da ni povsod Berolin — kjer se slabo nemški govori. — In naposled ho Slovenec tudi še dober —, če bo le prišel!

Od Drave 6. septembra [Izv. dopis.] Pravijo, da sedanji čas močno po smodniku diši. Mogoče, da je to tudi res; pa dišalo bi po njem še bolj, ako bi kmetje brez izjeme, smeli streljati in proganjati iz koruze neusmiljene šoge ali šoje, ki odirajo štorže v koruzi, kakor nenasičeni eksekutorji ubogega kmeta na drugej strani. Štorž mora biti gol in prazen, pa tudi kmeta dero tako dolgo, da ga slečejo, da naposled gol in bosonog ide na — tuje...

Takšnih komedij se je pri nas dogodilo že jako dosti in se še dogajajo...

Pa kakor šoja nad nezrelim štoržem, zmoti se časih tudi eksekutor nad nekaterim človekom, kateremu pride odpirat se potem, ko je dotičnik svojo dolžnost že davno opravil. Takrat človek res ne ve, ali naj bi se jezil, ali le smejal. In, da boste, gospod urednik, razumeli, kako je pri nas, prilagam Vam jeden taki „Opomin“ izpolnjen le na nemškej strani, kateri mi je priletel 30 dnij pozneje na dom, ko je bil poprej dotični delež (vojaška taksa) plačan, katera pobotnica je tudi dobro shranjena. Toda to še ne znači nič, ker se še drugje lahko pripeti, torej samo navedem, da je gospod eksekutor v moji nenavzočnosti pri mojej pisalneji mizi dolgo mazal in to je bilo menda povod, da čitate sedaj na desni strani opomina kaj čudno ime „Rus“, o katerem, kaj bi imelo značiti, sem si doslej zastoj ubijal glavo. Nemara, da velja ta priimek „Rus“ meni? ali je morda strašilo, da če se zahtevani goldinarček ne plača, pa nas bodo Rusi pograbili? Potem pa recite, da poleg svoje velike uljudnosti ni naš eksekutor še zviti, da malo takih!

Toda prevelikega „witz“ tudi tukaj ni treba, da bi se uganilo, kam pes taco moli. Splošno znana je še afera g. učitelja Poljanca v bližnjem sv. Lorenca, katerega je njegov tovariš Mogge zatožil kot panslavista in katera zadeva š ni povsem končana. Ker pa Mogge ne more biti povsod, vohunil bode za „Rusi“ ali panslavisti menda naš davkarski eksekutor, ki bode delal, ako ugleda kje kako rusko knjigo, nalašč opazke na „opominih“, češ, on je, njega primite! Slučajno moral je biti naš eksekutor slep na jedno oko, na drugo pa nič videl ni, kajti drugače bi moral, sodeč po knjigah, ki so na mizi ležale, napisati še besede: Čeh, Poljak, Slovenec, ako bi bil nemara že slišal kedaj o teh jeziki in národih. Pa tudi slepec ima svojo srečo, da pride k hiši ravno takrat, kadar koga ni doma;

kajti potem, ko bi bil na prvi pogled videl, kako neopravičena in iz trte zvita je zahteva na njegovem „Mahnzettlu“, ne bi mu privoščil toliko časa, da bi bil brskal po mojej knjižnici ter čakal na listke besede, katere tako čudno done, kakor baš dotična tu omenjena: „Rus“. (Gosp. dopisniku bi svetovali, da take nedostatke objavi dotičnemu oblastvu, katero bode gotovo eksekutorju prepovedalo take kozolce. Uredn.)

Iz Mokronoga 11. septembra. (Suum cuique.) Poročevalec o veselici na korist Cirila-Metodove družbe v Mokronogu pohvalno omenja nekaterih močij, ki so si pri tej priliki stekle priznanja, a poleg tega pozablja na onega, ki je veselico s svojim proizvodom najbolj povelical. — Gosp. Milan Šašelj zložil je namreč v ta namen krasen proslav, kateri je občinstvo tako razvnel, da so ga skoro hoteli vzdigniti na rame. — Naj se mu izraža zatorej na tem mestu dostojno priznanje z željo, naj bi blagovolil svoje krasne stihe o priliki priobčiti.

Pisma iz Pariza.

(Piše A. Bezenšek.)

XVI.

18. avgusta.

(Maison Duval. — Bulerjski gozd.)

Ne samo za duševno uživanje, ampak tudi za telesno skrbje Parizani. Vsakovrstnih gostilnic je polno po mestu, kakor po razstavi. Od največjih in najdražjih v „boulevard de la Madeleine“ in „des Italiens“ pa do srednjih in cenejih v latinskej „četrtni“ (Quartier latin) nahajajo se podružnice v samej razstavi. Glede cen moram reči, da nikjer ni predrago. Predpoludne je dobiti „jeuneur“ to je dve mesni jedi ali pečenke, močnato jed ali sadje pa vino in kruha za 1 frank 50 cent (60 novč. av. vr.) Popoludne do večera se pa dobi kosilo za 2 do 3 franke prav dobro. V razstavi je nekoliko dražje. Najbolje in razmerno najceneje se pa obeduje v gostilnicah Duvalovih, katerim se pravi tudi „établissement de bouillon“. Pred leti je mesar Duval osnoval nekoliko takih hiš v Parizu, kjer se je dobivala ves dan dobra juba. Pozneje so nastale iz tega gostilnice, v katerih se dobiva bogat izbor vsega, kar ugaja želodcu — tečnega in točnega. Duvalovih zavodov je v Parizu 36; a v samej razstavi sta tudi dva.

O teh je vredno spregovoriti nekoliko besed.

Po zunajnosti so to lepe in obširne vile. Znotraj velik salon a okolu nekaj stopnic visoko so galerije. Prostora ima tam 500 do 600 gostov. A toliko jih je tudi skoro zmerom notri od 10. ure predpoludne pa do večera. Vsako mesto je posedeno, tako da morajo pri uhodu paznika postaviti, kateri spušča samo toliko ljudij noter, kolikor jih pri izhodu na drugej strani od časa do časa izhaja. Pred uhodom se torej zmerom trupajo ljudje vseh stališev: plemiči, trgovci, uradniki, učitelji, duhovniki, delavci itd. Pa ne mislite, da je to tako stiskanje in tak nered, kakor smo ga navajeni pri nas gledati pred kakim gledališčem, ali pa na kakem velikem sejmu. Nikakor! Po dva in dva postavljajo se v vrsto moški in ženske, kakor bi bili v procesiji. Vsak, ki pride pred gostilno, postavi se na kraj te procesije, za njim pridejo zopet drugi, tako da se nahajaš skoro v sredini; a ker skoro vsakih 5 minut spustijo noter po 5—10 oseb, prideš za četrto ure, ali v najslabejem slučaju za pol ure na vrsto. Pa ni ti žal, da si čakal zunaj toliko časa; kajti zdaj ti ni treba niti jedno minuto čakati. Precej, ko si dobil pri uhodu listek z dotično številko, najdeš si prazno mesto, in natakter te poslužuje. Samec pride pri uhodu sploh prej na vrsto, kakor pa cele obitelji od pet in več oseb, katere hočejo skupaj pri jednej mizi obedovati. Morajo pač počakati, da se sprazni večja miza; a samca utaknejo tja, kjer je pri kakej mizi prazno mesto. Na listek, ki si ga dobil pri uhodu, zabeleži natakter precej cene, ko donese kako jed. Tukaj se računi tudi brisaljka in kruh s 5—10 centimov, kar po drugih restavracijah ni navadno. Pa pri vsem tem je račun manjši, kakor drugod. Ni jedi, ki bi bila dražja od 70—80 cent. do 1 frank. Majhna butelja vina „bordeaux“, nedoe ali St. Etienne stoji tudi manj kot 1 frank. Pa so izvrstna vina iz čistega izvora.

Ko si tako okrepčal svoje telo za daljna pota po razstavi, ter neseš listek z napisanim računom kasirki — teh sedi osem po vrsti jedna do druge — in poplačaš. Kasirka pritisne na listek pečat

„payé“ (t. j. plačano); listek se mora pri izhodu pokazati za kontrolo.

Ko se nahajaš zunaj, vidiš zopet neprestano procesijo čakajočih lačnih želodcev. To gre tako naprej do večera, jutri pa prideš zopet sam na vrsto.

Dostavljam še, da se v tej gostilnici ne sme pušiti, da je vse tiho in mirno: ni klicanja natakarjev, ker je vsak precej poslužen, ni klicanja za plačanje, ni krivega seštevanja pri računu, ker je vse pod kontrolo, in ker more vsak gost sam točno pregledati račun. Zatorej z dobro vestjo lahko priporočam vsakemu Duvalove gostilnice.

Popoludne podamo se v umetno napravljen bulonjski gozd (bois de Boulogne). Tam je ob nedeljah in praznikih popoludne največ ljudstva, tja hodijo Parizani na čisti zrak. Francoski kralji so nekdaj imeli tukaj svoj lov. Franc I. je postavil tukaj graščino „Madrid“. Ljudevit XVI je večkrat osamočen tukaj stanoval. Za prve revolucije se je spremenil gozd v puščavo. Še-le 1. 1852. začelo se je mesto samo brigati za olupšavo gozda. Potrošili so v prvih štirih letih 2 milijona za to svrhu. Napravili so umetna jezera, vodotoke, pote in ceste. Dandanes izgleda vse kakor, da je naravno postalo. Poleg domačih dreves videti so tudi presajena iz tujih tal, in to še najbolj spominja na umetno delo, ki se je v teku let tukaj vršilo. Spodnje jezero je 1150 m dolgo, a gornje samo 412 m. Oba dobivata voda iz artezijskega vodnjaka ter sta cementovana na dnu.

Pol ure pota nad gorjim jezerom je umetno napravljen grič „butte Montmart“. Iz vrha se vidi Boulogne, St. Cloud, Suresnes, Mont Valérien itd. Ne daleč od tam je umeten velik slap (grande cascade). Zamore se hoditi po visokih skalah sem ter tja, pod slapom, nad njim in po sredi. Tudi od tukaj je lep razgled. Gostilnice in kavarne pa imajo v celem gozdu visoke cene, kakor menda nikjer v Parizu. Človek si mora torej zadovoljiti s tem, da „pase svoje oči“. Take „pase“ pa je obilo. Jako lepo jo opisuje francoski pisatelj Am. Achar d v svojem „cvetečem“ slogu:

„Po zimi od 2—4, po leti od 5—7. ure videti je dolge vrste vozov po cesti preko Elizejskega polja pa tja do Bulonjskega gozda. Kmalu je cesta, ki se vrti okoli jezera, prepolnjena, meša se ti pogled, ko gledaš to množstvo koles in konj, kateri vsi korakoma vozijo. Šetajoče se lepote vrte se tako v svojih vozovih jedno ali dve ure okoli jezera kot verveca okoli drevesa, samo bolj počasi; ogledujejo druga drugo, pozdravljajo se in se razgovarjajo po ženskej navadi. — Pogled na Bulonjski gozd je različen ne samo ob različnih urah dne nego tudi ob različnih letnih časih. Zjutraj vidimo tam pristaše raznih „športov“ in „žokéje“, kateri poskušajo svoje konje, vadijo se v jahanju pod milim nebom. Mej tem se sprehajajo v senčnatih drevoredih molčeče sence. Popoludne so tam sprehajalci, kateri hočejo, da jih svet vidi; tam bodijo najmoderneje oblečeni gospodje, gospe in gospodične. Migréna mora tiho biti, bolni udje telesa morajo kazati gibčnost; vsaki se želi pred množico pojavljati v najboljem svitu in blesku — če bi tudi jutri moral začeti umirati.“

Tako piše Francoz, ki pozna svoje rojake. Prepustil sem torej njemu besedo, da ne bi kdo mislil, da povem jaz preveč, ali premalo.

Domače stvari.

— (Imenovanje.) Minister za uk in bogocastje imenoval je suplenta na ženski pripravnici gosp. Viljema Hallado in suplenta na tukajšnji realni g. Fr. Orožna glavnima učiteljema (Hauptlehrer) na učiteljskem izobraževališči v Ljubljani.

— (Iz Mari bora) odpeljala sta se včeraj prelat g. Fran Kosar in stolni dekan g. Ignacij Orožen v Serajevo, kjer bode dne 14. t. m. blagoslovljenje tamošnje nove stolne cerkve.

— (O brtnistrokovnišoli v Ljubljani.) Upisovanje v obrtni strokovni šoli se vrši v soboto dne 14. septembra zjutraj in popoludne v pisarni vodstva (Virantova hiša, Zvezdarske ulice, I. nadstropje). Število učencev je omejeno. Šolsko leto se prične 16. septembra.

— (Slovensko del. pevsko društvo „Slavec“) praznuje v nedeljo dne 15. t. m., kakor smo že poročali, petletnico svojega obstoja z ljudsko veselico na Koslerjevem vrtu. S posebne prijaznosti sodeluje pri tej veselici slavni mešani zbor Šišenske čitalnice in gosp. Ivan Meden. Pri tej

priliki izročila bode gospod. Valentinčičeva krasen, od Ljubljanskih gospej in gospodičin, darovani trak, ter ga pripela na društveno zastavo. — Natančneje vsprej priobčimo jutri.

— („Popotnik“) ima v 17. številki naslednjo vsebino: Kvintilijanov načrt vzgoje in pouka. — Učne slike iz prirodoznanja. — Pedagogičski razgled. — Izleti po Zgornji savinjski dolini. Pišeta Kocbeck in Žagar. — Občni zbor „Narodne šole“ v Ljubljani. — Dopisi. — Novice in razne stvari. — Natečaji.

— (Na cesarja Josipa trgu) bila je danes dopoludne rabuka, ki je privabila mnogo gledalcev. Posestniku mehaničnega gledališča je redarstvo zaukazalo, naj odstrani svojo kolibo, ker stoji že 4 dni dlje, nego mu je magistrat dovolil in ker je prostor že oddan drugemu podjetniku. A vsi opomini bili so zaman in ko so drugega podjetnika delavci pod nadzorstvom redarjev začeli podirati gledališče, zakadili so se posestnik gledališča in njegovi služniki najprej v delavce, potem pa še v redarje, ki so seveda nadvladali in upornega posestnika in služnike odpeljali na rotovž, kjer so jih zaprli. Ker so vsi krivi razžaljenja straže, bode se jim zagovarjati pred sodiščem in sedeti nekoliko dni v zaporu.

— (Konkurz) je napovedal Emilijan Fliglmüller, trgovec v Loki v Žusenu v okraji Šmariškem.

— (Slovenska čitanka za prvi razred srednjih šol. Sestavil in izdal dr. Jakob Sket, c. kr. profesor. Cena 80 kr.) To 184 strani obsežno knjigo tiskala je, založila in ravnokar izdala družba sv. Mohorja. Knjiga ima 184 sestavkov v vezani in nevezani besedi in kolikor smo v naglici pregledali, prav prikladne vsebine.

— (Nove muzikalije.) V tiskarni Blaznikovih naslednikov prišlo je na svetlo prezanljivo in velevažno glasbeno delo v zalogi g. Fr. Govekarja, nadučitelja v Šiški z naslovom: „Orgeljski Odmevi. Zbirka prediger in poiger za orglje ali harmonij. Za uporabo v cerkvi, šoli in na domu. Zložil in visokorodnemu gospodu Antonu Klotiču vitezu Sabladokemu, c. kr. dež. šol. nadzorniku itd. udano poklonil Danilo Fajgelj. Op. 40. — Cena 1 gld.“ — Celo jako izborna delo razdeljeno je na štiri dele. V prvem delu nahaja se 40 kratkih prediger v avtentičnih starocerkvenih tonovih, to je v doričnem, frigičnem, lidičnem tonu. — V drugem delu nahajajo se predigre v vseh tonovskih načinih. V vsakem tonu nahaja se po pet krajših ali daljših pred, deloma mediger, od najlažje do teške stopinje. — Tretji del zavzema pa predigre v vseh moltonovskih načinih in to zopet v isti vrsti in vsebini, kakor so glasbeni umotvori drugega oddelka. Ta dva oddelka utegneta biti za nekatere vrste prijateljev glasbe najbolj zanimiva. V četrtem delu se pa nahajajo daljše poigre — postludije — za polne orglje s pedalom. Tudi ta del je jako interesantnega jedra, in bode marsikateremu orglavcu iz zadrege pomagal. Sploh najde v tej bogati zbirki bolj spreten, kakor tudi menj več orglavec ali prijatelj glasbe v obilni izbiri za svojo porabo in potrebo najrazličnejšega in izbornega blaga. — Pa tudi za domače vaje in študije učencem in sploh prijateljem glasbe bode zbirka dobro došla. Tacega dela smo dosedaj Slovenci in naši glasbeni zavodi silno pogrešali. Tudi cena jeden gld. zdi se nam silno nizka, ako pomislimo, da je devet pol velikega formata, tisk jako lep ter zunanja oblika lepa in elegantna, a vsa zbirka pa zavzema blizu dve sto krajših, deloma daljših glasbenih točk razne vsebine, lažje in težje. — Naj si tedaj hitro omisli zanimivo in instruktivno delo vsak prijatelj glasbe, ker kakor slišimo, izdaja v številu ni obilna. Zbirka se dobiva pri g. založniku v Šiški in v tiskarni Blaznikovih naslednikov v Ljubljani.

— („Zlataluknja“) Pod tem imenom znana loterijska kolektura v Črevljarskih ulicah v Ljubljani je razpisana. Provizija vrže povprečno 1348 gld. 23 kr. na leto. Ponudbe do 15. oktobra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Litomišlj 11. septembra. Pri današnjem dvornem obedu pri cesarji bili so prisotni vsi nadvojvode, ministri Taaffe, Kalnoky in Bauer, višji vojaški poveljnik in vsi vojaški atašeji. Mej obedom napil je cesar na zdravje ruskega carja. Vojaška godba svirala je rusko himno.

Kolonj 11. septembra. „Kölnische Ztg.“ javlja iz Peterburga, da bode car cesarja Vi-

ljema obiskal po pruskih jesenskih manevrih, predno cesar odpotuje na Grško. Carica spremljala bode carja v Berlin.

Ptuj 12. septembra. Slavnost petindvajsetletnice Ptujске čitalnice vrši se sijajno. Udeležencev iz raznih krajev mnogo. Naudušeno govore dr. Jurtela, gvardijan Hrtiš, dr. Gregorec in drugi. Govor poslanca dr. Gregorca izboren, zelo obširen in z gromovitimi živio! vsprejet.

Litomišelj 12. septembra. Ob 7. uri bode cesar zaprisegel namestnika Thuna. Pri prisegi kot tajni svetnik posredovala bodeta Kalnoky in ministerski predsednik Taaffe. — Ob 7¹/₂ uri odpelje se cesar k manevrom. Poveljnika obeh vojev dala sta povelje na napad.

Sofija 12. septembra. Srbskih radikalcev voditelj Pasić izjavil se je povodom včerajšnjega pogovora s Stambulovom pomirljivo glede srbskih nakan proti Bolgarski. Naglašal je, da ima Srbija z notranjimi zadevami toliko posla, da nikakor ne misli Bolgarske napasti. Navzlic temu novemu potrdilu srbskega zagotavljanja, vendar v Bolgarski ni ponehala skrb, ker se ob srbski meji oboroževanje nadaljuje.

Razne vesti.

* (Poneverjenje na pošti.) V Budimpešti zaprli so te dni poštnega uradnika Alfreda Heineja zaradi prav čudnega poneverjenja. Nezvesti uradnik naročeval je namreč pismo v imenu bogatih gosposkih rodbin dragocenega orožja, lepe obleke, daljnogledov itd., katere stvari so dotične tvrdke v naznačene kraje pošiljal. Ker se pa pošiljatve neso mogle dostaviti, prišle so na povratku v roke Heineju, ki je služboval v dotičnem poštnem oddelku. Ker so pa tvrdke že navajene dlje časa čakati na potrdila o prejetih pošiljativah in neplačil, ostalo je poneverjenje več mesecev tajno. Heine prodajal je mej tem poneverjene stvari in skupljene novce nosil v hranilnico. Vrh tega dobili so pri njem še ogromno množino dragocenih reči.

* (Kdor ne je, naj tudi ne živi.) Kakor se iz Lyona poroča, umrl je nedavno Maillard, ki je stavil, da se bode postil 20 dni in ne užival drugega, nego čisto vodo, v tamošnjem hotelu „Dieu“ vsled stradanja. Maillard, kateri se zove s pravim imenom Leford, doživel je navzlic mnogim postom 43. leto svoje dobe.

* (Požar.) Iz Novega Yorka se javlja: Velika sladarnica „Dick in Meyer“ v Brooklynu je 9. t. m. do tal pogorela. Škoda znaša 2 milijona dolarjev. Zgorelo je tudi več delavcev.

Javno vprašanje na slav. vodstvo c. kr. priv. južne železnice na Dunaji.

1.) Kaj je storiti potnikom, kateri zaradi mnogo ljudij ne pridejo na vrsto, da bi potne listke o pravem času pri železnični blagajni kupili in so zaradi tega zadržani z namenjenim vlakom odriniti?

In na podlagi tega:

2.) Po kateri postavi ima pravico dotični g. uradnik na južni železnici v Divači potem ko je pri blagajni vprašal: „Sind noch welche Passagiere?“ in dobil odgovor: „Noch einige zwölfe“, meni nič tebi nič iti k vlaku, zapiskati in vlak pustiti odpeljati, „einige zwölfe“ pa zvezde šteti?

3.) In ali imajo v istini gg. uradniki južne železnice zaukazano komoditeto, da, ako je tudi na stotine ljudij, ne smejo preje k blagajnici, nego po navadi.

„Einige zwölfe“.

prinaša v 17. številki naslednjo vsebino: Nacionalne kurije. — Program narodne hrvaške stranke v Dalmaciji. — O kritiki dr. Mahniča. I. Nasprotiška razpravljanja o namišljenem propagovanju vztočnega razkola. (Dalje.) — Povadilsja kuvšin po vodu hoditi... Očrki iz ruskega življenja, spisal Róščin. — Ignacij. Slika iz zapadne Prusije. Iz poljščine prevel -kl-. (Dalje.) — Dopis iz Prage. — Pogled po slovanskem svetu. a) Slovenske dežele. b) Ostali slovanski svet. — Književnost.

„SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se pošilja naročnina izdajatelju „SLOVANSKEGA SVETA“ v Gorico. — Naročnina znaša: za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld., za četrt leta 1 gld. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletno 3 gld. 60 kr., polletno 1 gld. 80 kr., četrtletno 90 kr.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji
 za vse leto gld. 4.60; za pol leta
 gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Listnica uredništva: Uredništvo „Laibacher Zeitung“. Na dvakratni naskok le kratek odgovor: Mi posnemljemo iz Vašega lista le uradne vesti. To je popolnoma naravno, ker bi sicer sploh ne znali, čemu imamo uradni list. Kar se pa tiče lokalnega dela, velja o njem sedme božje zapovedi znana oblika: „Nimaš kratič“.

Tuji:

11. septembra.

Pri **Maltet**: Döring iz Boleslave. — Felle iz Grada. — Koreska z Dunaja. — Müller iz Heilbruna. — Lukančič z Dunaja. — Hrabal iz Prage. — Grukinger iz Grada. — Pri **Slonu**: Košir iz Varaždina. — Kaiser, Sattler, Wagner, Matič z Dunaja. — Cavallar iz Trzta. — Niemanč iz Sntožbova. — Šorl iz Krka. — Partuška iz Trsta. — Pri **Južnem kolodvoru**: Lubocher iz Prage. — Schaar z Dunaja. — Skoflag z Vizelskega. — Lusina iz Zadra. — Dienel iz Zagreba. — Pri **Bavarskem dvoru**: Plauner iz Eferšeina. — Plitzner z Dunaja. — Fecelli iz Cormonsa.

Tržne cene v Ljubljani

dne 12. septembra t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 50	Špeh povenjen, kgr.	68
Rež,	5 33	Surovo maslo,	74
Ječmen,	4 33	Jajce, jedno,	2
Oves,	2 83	Mleko, liter,	8
Ajda,	4 83	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	4 66	Telečje	56
Koruza,	4 66	Svinjsko	58
Krompir,	2 41	Kostrunovo	32
Leča,	12	Pišanec	38
Grah,	13	Golob	18
Fižol,	11	Seno, 100 kilo	2 23
Maslo, kgr.	88	Slama,	2 32
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	6 40
Špeh frišen	58	„ mehka, 4	4 15

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. sept.	7. zjutraj	741.8 mm.	11.0° C	sl. svz.	d. jas.	0.00 mm.
	2. popol.	740.9 mm.	21.5° C	sl. svz.	jas.	
	9. zvečer	741.3 mm.	13.8° C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura 15.4°, za 0.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 12. septembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 83.50	gld. 83.50
Srebrna renta	84.40	84.35
Zlata renta	110.—	110.—
5% marena renta	99.35	99.40
Akcije narodne banke	910.—	910.—
Kreditne akcije	304.75	305.25
London	119.55	119.60
Srebro	—	—
Napol.	9.49	9.49
C. kr. cekini	5.66	5.66
Nemške marke	58.30	58.32 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. 75 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	174
Ogerska zlata renta 4%	99	55
Ogerska papirna renta 5%	94	70
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	123
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	—
Kreditne srečke	100 gld.	182
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	135
Tramway-društ. velj 170 gld. a v.	227	—

Poslovni potovalci

za prodaje nove slovenske podobe in drugih umetnih in industrijskih predmetov vsprejmejo se proti proviziji in s časom tudi proti gotovi plači. Imajoči strokovno znanje imajo prednost. Ponudbe v slovensčini in nemščini z navedenjem referencij in priloženo fotografijo vsprejema

S. Kočonda, (737—1)
 umetniška in industrijska trgovina v Zagrebu.

ANA SCHUKLE

Vegove ulice št. 8 (714—2)

začne dne 16. septembra

poučevanje klavirja.

St. 14599 (717—3)

Razglas.

V smislu §. 6. zakona z dné 23. maja 1873. l. (št. 121 drž. zak.) se naznanja, da bo prvotni imenik porotnikov za 1890. l. od 9. do 17. t. m. v magistratnem ekspeditu na ogled, ter da ga vsakdo lahko pregleda in naznani svoj ugovor.

Porotniškega posla so po §. 4, omenjene postave oproščeni:

1.) Tisti, ki so že prestopili 60. leto svoje dobe, za vsegdar;

2.) udje deželni zborov, državnega zbora in delegacij za čas zborovanja;

3.) osebe, ki niso v dejanski službi, pa so podvržene vojni dolžnosti za ta čas, ko so poklicane k vojaški službi;

4.) osebe v službi cesarskega dvora, javni profesorji in učitelji, zdravniki in ranocelci in tako tudi lekarji (apotekarji), ako uradni ali občinski načelnik za-nje potrdi, da jih ni moči utrpeti, za sledečo leto;

5.) vsak, kdor je prejetemu poklicu v enem porotnem razdobju kot prednji ali namestni porotnik zadostil, do konca prvega prihodnjega leta po pratiki.

Mestni magistrat Ljubljanski,

dne 5. septembra 1888.

Pričetek mestnih ljudskih šol.

Na mestnih ljudskih šolah Ljubljanskih, in sicer na I. in II. mestni petrazredni deški ljudski šoli, na mestni nemški deški dvorazrednici, na mestni dekliški šoli pri sv. Jakopu, na dekliški šoli v uršulinskem samostanu, na mestni nemški dekliški šoli in na jednorazrednici na Barji prične se šolsko leto 1889/90.

dne 18. septembra 1889. leta.

Upisovanje bivših in vsprejemanje novih učencev in učenk se bode vršilo dne 16. in 17. septembra t. l., in sicer:

Za I. petrazredno deško ljudsko šolo v novem poslopji v Poljskih ulicah; za II. petrazredno deško ljudsko šolo v šolskem poslopji na Cojzovi cesti; za nemško deško dvorazrednico v Mahr-ovi hiši na cesarja Jožefa trgu št. 12, pri tleh na levo; za dekliško šolo pri sv. Jakopu v redutnem poslopji; za uršulinsko dekliško šolo v uršulinskem samostanu; za nemško dekliško šolo v Špitalskih ulicah št. 10 (Kresija) in za jednorazrednico na Barji v tamošnjem šolskem poslopji.

C. kr. mestni šolski svet Ljubljanski,

dne 7. septembra 1889.

(739—1)

Predsednik: Grasselli s. r.

Razglas.

Povodom preselitve I. mestne petrazredne deško-ljudske šole iz lycealnega v novo šolsko poslopje v Poljskih ulicah je c. kr. mestni šolski svet nekoliko premenil mejé šolskima krajema mestnih petrazrednih deških ljudskih šol, tako, da odslej pripadajo dečki, kateri prebivajo v I. (šolskem) in IV. (kolodvorskem) okraji s sosednimi predkraji, prvi mestni deški petrazrednici, oni pa, ki prebivajo v II. (Št. Jakopskem) in III. (dvornem) okraji s sosednimi predkraji drugi mestni deški petrazrednici. Šolska okraja po tem takem deli črta, katero si je misliti od mestne hiše preko špitalskih in slonovih ulic potegneno do začetka Lattermanovega drevoreda na Fran Josipovi cesti.

Ta odredba stopi v veljavo s prihodnjim šolskim letom 1889/90.

C. kr. mestni šolski svet Ljubljanski,

dne 7. septembra 1889.

(739—1)

Predsednik: Grasselli s. r.

Prvi mestni otroški vrt.

Pouk v I. mestnem otroškem vrtu s slovenskim poučnim jezikom prične se v 18. dan septembra letos s sv. mašo v sv. Petra farni cerkvi.

Upisovanje otrok vršilo se bode 16. in 17. dne septembra mej 8. in 11. uro dopoldne in 2. pa 4. uro popoldne v učnih prostorih na sv. Petra nasipu št. 65, pri tleh na levo.

Vodstvo I. mestnega otroškega vrta Ljubljanskega,

(740—1)

v 11. dan septembra 1889.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

Št. 5588.

(733—2)

Razpis.

Na deželni vino-, sadjerejski in poljedeljski na Grmu pri Rudolfovem, — z dveletnim poučevanjem in slovenskim učnim jezikom, — izpraznjenih je

7 deželnih ustanov

za prihodnje šolsko leto 1889/90, katero se prične dne 1. novembra 1889.

Pravico do teh ustanov imajo sinovi kranjskih kmetovalcev in vinogradnikov, ki so vsaj 16 let stari, čvrstega zdravja, lepega vedenja in so z dobrim uspehom dovršili vsaj ljudsko šolo. Prednost imajo taki kmetijski sinovi, od katerih je upati, da se bodo potem na svojem domu s kmetijstvom, vino- in sadjerejo pečali.

Učenci z ustanovami dobivajo brezplačno hrano, stanovanje in pouk v šoli, obleko si pa morajo sami preskrbeti.

V šolo vsprejemajo se tudi:

1.) **Plačujoči** učenci, kateri plačujejo po 33 do 50 kr. na dan za hrano in stanovanje in pa 20 gld. šolnine na leto; in 2.) **eksternisti**, ki zunaj sole stanujejo in plačujejo šolnino.

Lastnoročno pisane slovenske prošnje se imajo

do dne 20. septembra 1889

izročiti vodstvu deželne vino-, sadjerejske in poljedeljske šole na Grmu pri Rudolfovem.

Prošnjam priložiti je rojstni list, spričalo dovršene ljudske ali obiskovane srednje šole, zdravniško potrdilo o čvrstem telesu in trdnem zdravju in župnijsko spričalo o lepem vedenju.

Prošnjam za vsprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma oskrbnikovo, zadevajoče vzdrževanje učenca.

Od deželnega odbora kranjskega,

v Ljubljani, dne 5. septembra 1889.

Privatni spodnji gimnazij v Gradci

(kateremu je c. k. ministerstvo dalo pravico javnosti za I. razred) s pripravljalnimi razredom za srednje šole.

Preskušeni penzionat za 30 gojencev.

Imejitelj in voditelj:

Fran Scholz,

preskušeni gimnazijski učitelj.

Gradec.

(480—16)

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.